

Arrangörslyftet

En genomlysning av arrangörsläget
Uddevalla kommun 2017

Kultur i Väst

Helen Liljedal
Astrid Ekermo

Innehållsförteckning

Arrangörslyftet	2
Genomlysningen	3
- Arrangörer	4
- Fem områden	6
- Kommunal organisation och styrning	7
- Stöd och bidrag	8
- Samverkan	11
- Lokaler och scener	12
- Marknadsföring	14
- Direkt från arrangörerna	15
Utvecklingsområden med förslag på insatser	17
Avslutande ord	21
Bilagor	
- Strategi för arrangörsutveckling	22
- Arrangörer och representanter vi mött	25
- Kulturarrangörer i Uddevalla	26
- Intervju- och enkätfrågor	29

Alla bilder i rapporten är tagna under Arrangörslyftet i Uddevalla 2017

Arrangörslyftet

Projektets deltagare

Uddevalla är en kommun i Västra Götalands län med ca 55 000 invånare. Kommunen har en stor tillgång i sina många ideella kulturarrangörer som tillsammans med institutioner och kommunala tjänstepersoner bidrar till ett rikt kulturutbud.

Kultur i Väst är en av Västra Götalandsregionens två kulturförvaltningar och erbjuder insatser i form av rådgivning, handledning och inspiration för kommuner och kulturaktörer genom exempelvis fortbildning, kurser, konferenser och utvecklingsprojekt.

Vad är Arrangörslyftet?

Med arrangörer avses i detta dokument personer och/eller organisationer som arrangerar kulturhändelser för en offentlig publik.

Kultur i Väst arbetar strategiskt och systematiskt med arrangörsutveckling utifrån olika aspekter där vidgat deltagande, tillgänglighet och jämlikhet är viktiga perspektiv. Verksamheten tar sin utgångspunkt i Regional strategi för arrangörsutveckling*, ett styrdokument som anger prioritet och inriktning för de projekt som vi konsulenter för arrangörsutveckling initierar och driver. Arrangörslyftet är ett projekt där vi undersöker hur kulturarrangörer i Västra Götaland på mest relevanta och effektiva sätt kan främjas. Vi gör en genomlysning av arrangörers förutsättningar, hinder och möjligheter att verka i sina kommuner med efterföljande reflektioner och förslag på insatser.

Huvudsyftet med Arrangörslyftet är att synliggöra ideella kulturarrangörer som en viktig förutsättning för kulturlivet och en kommuns lokala utveckling. Genomlysningens fokus är att lyfta olika perspektiv och insatser för att stärka strukturer för främst ideella kulturarrangörer.

Varför lyfter vi arrangörer?

Kulturarrangörer har länge tagits för givna i det svenska kulturlivet, trots att alla ideella timmar som de lägger på sina kulturarrangemang är en av de viktigaste grundpelarna i vårt offentliga kulturutbud. Kännedomen om arrangörer och de strukturer som omger dem kan därför vara i behov av en uppdatering där arrangörer och arrangörskap värderas på ett sätt som främjar och lyfter deras viktiga gärning.

Arrangörer i ett samhällsperspektiv

Vi vet genom forskning att kultur spelar en grundläggande roll för utveckling av kommuners attraktionskraft**. Exempelvis är det en viktig faktor för att få invånare att stanna kvar i, eller flytta till en kommun, men påverkar även förutsättningar för till exempel näringsidkare på en ort samt skapar arbetstillfällen. Genom att skapa platser och tillfällen där invånare kan mötas bidrar de till det som man kan kalla "samhällets kitt", det som får oss att känna oss hemma, delaktiga och välkomna i en bygd eller i en kommun.

*se bilaga 1 - Strategi för arrangörsutveckling

**se sammanställning av forskningsrapporter på kulturivast.se/samhallsutveckling/kultur-turism-och-stadsattraktivitet-kultur-som-attraktion-och-vardeskapare

Om man vill arbeta strategiskt och långsiktigt med kulturarrangörers förutsättningar i en kommun behöver alla sektorer samverka eftersom kulturhändelser ger värde för många områden, exempelvis turism, hälsa och näringsliv. Och man bör vara medveten om att beslut inom sektorer utanför kulturens, i sin tur påverkar kulturarrangörers förutsättningar att verka. Till exempel kan beslut om infrastruktur direkt påverka invånarens/publikens möjlighet att ta sig till och från arrangemang. För att vi i detta projekt ska kunna presentera konkreta och rimliga förslag blir det dock nödvändigt för oss att avgränsa genomlysningen till den sektor inom kommunen som hanterar kulturfrågor.

Genomförande

Arrangörslyftet i Uddevalla innebär att Kultur i Väst samlar information om aktörer, aktiviteter, mål, förutsättningar, statistik, samverkan och drivkrafter hos kommunen, kulturarrangörer och andra intressenter, till exempel studieförbund. Syftet är att synliggöra nuläget för lokala kulturarrangörer i kommunen för att sedan titta på möjliga utvecklingsperspektiv.

Vi har gjort en avgränsning till fem punkter, vilka vi redovisar nedan och som vi menar är kulturarrangörers viktigaste yttre förutsättningar. Vi är medvetna om komplexiteten i relationer mellan kommun, invånare och arrangörer och att vi under projektet inte har kommit i kontakt med alla arrangörer eller hunnit lyssna på alla argument och perspektiv. Vi tror dock att Arrangörslyftet ger värdefulla ingångar i samtalet kring kommunens arbete med arrangörsutveckling samt i diskussioner kring arrangörers värde för kommunen. Vi vill vara tydliga med att det är arrangörernas/aktörernas egna röster som redovisas i inledningen av varje punkt, vi själva reflekterar sedan utifrån samtalen och intervjuerna. Förslagen på insatser bygger på intervjuerna och våra reflektioner.

Inför genomlysningen:

Vi förde samtal med enhetschef på avdelningen kultur på Uddevalla kommun för att skapa lokal förankring och relevans för att utifrån det fånga upp förväntningar och behov. Sedan följde insamling av information – hur ser samhällsliga, ideella och offentliga strukturer ut, vilka aktörer finns, vilka bör vi prata med? Vi kontaktade arrangörer och andra intressenter, där vi bokade tider för möten och besök.

Vi har bland annat hämtat information ur följande källor:

- Kulturplan 2016-2020
- Uddevalla Kultur- och fritidsguide
- Bestämmelser för föreningsbidrag
- Strategisk plan 2015-2018
- Uddevalla.se
- Wikipedia Uddevalla kommun

Vecka 11 och 12:

Vi genomförde intervjuer med representanter från Kultur och Fritid, museum, folkets hus, studieförbund, bygdegårdar, fritidsgårdar, festivaler, arrangörsföreningar och enskilda arrangörer inom områden som musik, teater, film, dans och konst. Vi träffade sammanlagt 30 aktörer – arrangörer, tjänstepersoner, lokalhållare och studieförbund vid personliga möten. En kompletterande enkät skickades till 31 aktörer där vi fick in sju svar. Totalt genomfördes cirka 30 intervjutimmar vilka skapar underlaget för rapport och reflektion.

Se bilaga 2 - Representanter vi mött, bilaga 3 - Arrangörer i Uddevalla och bilaga 4 - Intervju och enkätfrågor

Efter genomlysningen:

Efter veckorna i Uddevalla följde bearbetning av insamlat material, med reflektioner och förslag på insatser samt arbete med presentation och överlämning.

Återkoppling

De aktörer vi har intervjuat förväntar sig en återkoppling. Kultur i Väst distribuerar rapporten i sin helhet till de aktörer som har bidragit via samtal, mail och genom enkät, efter att den överlämnats till Kultur och Fritid. Vi rekommenderar även en återkoppling från kommunen till arrangörer när rapporten tagits omhand om hur innehållet kommer hanteras. Ett år efter att Kultur i Väst avslutat sin insats i Uddevalla återkommer vi för att göra en utvärdering av effekter av Arrangörslyftet.

Arrangörer

Kulturarrangörer är en av hörnstenarna i kulturlivet och en förutsättning för att konsten och kulturen ska nå invånaren/publiken. Deras drivkrafter att presentera kultur för invånarna är av stor betydelse och ofta är de bärare av politiskt prioriterade värden som mångfald, jämställdhet och tillgänglighet, av eget initiativ eller genom krav som ställs i samband med att de beviljas bidrag och stöd.

Uddevalla har ett stort antal kulturarrangörer som skapar en bredd på kulturutbudet för invånarna. Det finns arrangörer med egna lokaler som till exempel Folkets hus, Regionteater väst, Bohusläns museum, hembygdsföreningar och bygdegårdar som arrangerar själva, och/eller hyr ut sina lokaler. Och det finns ett stort antal föreningar och enskilda personer som arrangerar i samverkan med lokalhållare, arrangerar utomhus, eller hyr lokaler för sina arrangemang.

I kommunens föreningsregister, där föreningar själva registrerar sig finns ett trettiotal kulturföreningar anmälda. En del föreningar hittar man under fler kategorier eftersom det är ett sökbart register. Man kan söka på kategorier som till exempel hembygdsföreningar där det finns elva stycken. Det finns även elva musik- och dansföreningar och två föreningar under rubriken samlingslokalföreningar samt nio etniska föreningar. Många av dem som finns i registret under verksamheten "kultur" har vi intervjuat alternativt så har de svarat på vår enkät. Vi har inte fått respons från några etniska kulturföreningar/kulturarrangörer så vi kan inte avgöra hur aktivt de arrangerar publika arrangemang i kommunen. Vi har dock bland de unga arrangörer vi träffat, sett vitala och starka arrangörer med ursprung utanför Sverige och kan se att de utgör en viktig faktor för ungt engagemang.

Vad arrangerar man;

Det finns en stark tradition av att arrangera musik, som till exempel hårdrock, jazz, blues, metal, rock, punk och kammarmusik men Uddevallas kulturarrangörer presenterar även annat utbud som dans, film, konst, teater och utställningar. Vissa har café i samband med sina arrangemang, andra driver stora och mindre festivaler och det finns arrangörer som skapar event, tar in föreläsare, gör DJ-workshops och

breakdancetävlingar. Andra arrangerar kurser och marknader.

Kommunen som arrangör;

Barnkultursamordnaren i kommunen har i sitt uppdrag att arrangera kultur för unga mellan 0-12 år på fritiden. Bibliotek, fritidsgårdar och kulturavdelningen arrangerar barn- och vuxenkultur. Man arrangerar till exempel föreläsningar inomhus på biblioteken och har uppdrag att erbjuda kultur i innerstaden, vilket man gör med arrangemang som "Gömda, glömda gårdar" och "Häng på Hamngatan".

Varför arrangerar man - arrangörernas drivkrafter;

Först och främst vill vi citera en arrangör som vi tror pratar för de flesta när hen konstaterar att "det är jätkligt kul!". Många säger att det är ett sätt att umgås med folk i bygden, att man träffar mycket folk och får nya kontakter. Vissa arrangerar för att visa upp just sin konst med andra har mer fokus på att skapa mötesplatser genom sina arrangemang. Viktiga åsikter vi mött är bland annat att ungas möjlighet att arrangera för andra unga är avgörande, att man vill vara med skapa ett centrum man vill leva i, "annars kan man lika gärna flytta".

En arrangör pratar om "självbevarelsedrift för att kunna få ta del av bra musik i Uddevalla" och en annan om att "upprätthålla traditionen kring föreningen" som viktiga drivkrafter. Vi har mött arrangörer som pratar om sin verksamhet som en viktig faktor för integrationen och att man vill skapa mötesplatser för invånare. Andra framhåller vikten av att ge publik tillgång till en smal genre med stor kvalitet.

I många samtal har arrangörer uttryckt bekymmer kring att det till exempel inte längre finns alternativ för konsten att ställa ut, att lokaler som kan visa film inte har digital sändningsutrustning och bristen på, för den egna verksamheten, ändamålsenliga lokaler. Tillsammans utgör dessa aspekter utmaningar om man vill behålla bredden av konstformer i kommunen. Vi har även stött på farhågor kring åldrande arrangörsled och hur medlemmar i ideella föreningar försöker lösa dessa, för samhället övergripande och strukturella problem enskilt. Vi menar att detta är svårt och ofta skapar stress på individnivå.

Vi har haft samtal med arrangörer som påpekar att orterna Ljungskile och Uddevalla fortfarande inte har "växt ihop", att det är svårt att få publik att resa mellan orterna även om man som arrangörer samverkar. Naturligtvis ska arrangörer fortsätta sträva efter att bredda sin publik över ortsgänser men vi kan också se att även detta är utmaningar av generell karaktär som enskilda föreningar inte kan ha som uppgift att lösa själva.

Många arrangörer var tydliga på frågan om kommunens arrangörsuppdrag - de kommunala arrangemangen uppfattas inte som konkurrerande verksamhet utan arrangörerna menar att det skapar möjligheter till egna aktiviteter.

Reflektion

Det är av vikt att kommuner ser på verksamheten med strukturella glasögon och har övergripande strategier för förenings- och arrangörsutveckling med alla dess utmaningar. På så sätt blir det inte heller den enskilda tjänstepersonens eller föreningens uppgift att lösa stora samhälleliga utmaningar.

I styrdokument och planer talas inte sällan om kulturens viktiga roll för lokal och kommunal utveckling, men kommuner har ofta inte tydliga uppdrag

eller förmåga att själva stå för utbud vilket gör dem beroende av ideella kulturkrafter för att uppfylla mål. I Uddevalla har kommunen i uppdrag att arrangera kultur för offentlig vuxen- och familjepublik för att stärka innerstaden och inom uppdraget samverkar Uddevalla med de fria arrangörerna. För kommunen blir kulturarrangörernas insatser ovärderliga för att uppnå resultat och detta gör frågan om arrangörsutveckling till en komplex och viktig fråga för kommunen att hantera.

2014 gjorde Kultur i Väst en genomlysning av musikarrangörer i hela regionen*, med bland annat frågan om deras drivkrafter. Svaret förvånade oss lite, men sedan dess har vi mött fler och fler röster som talar om samma sak; man arrangerar lika mycket av sociala orsaker som av konstnärliga. Så gott som alla arrangörer vi pratat med i Uddevalla pratar om arrangemangen som en mötesplats, en plats för integration, samtal, samvaro och som "möjlighet att bidra till upplevelser och glädje för folk i ett socialt sammanhang".

Vi ser att strukturella relationer mellan stad/land eller centralort/andra orter/landsbygden är en utmaning för alla städer och orter i regionen i takt med urbanisering och koncentration av befolkningen till större städer. Med en genomtänkt plan för hur kultur kan vara med och motverka negativa effekter av den utvecklingen och med en strategi för arrangörsutveckling kan kulturaktörer vara betydelsefulla parter i de här frågorna.

Vi uppmanade arrangörer att uppskatta tiden man lägger ner i ideellt arbete i sin förening och när vi räknar ihop timmarna så framkommer det att kommunen får drygt 16 heltidsarbetande kulturarrangörer** utan att det kostar mer än de stöd och bidrag som arrangörer får beviljade av offentliga medel. Uddevalla kommun, liksom alla kommuner är beroende av ideella insatser om man vill kunna marknadsföra sig med ett attraktivt och varierat kulturutbud och vi menar att det är viktigt att dessa aspekter lyfts vid de tillfällen politiken och beslutsfattande tjänstepersoner agerar i ekonomiska och andra strukturer där kulturarrangörer förekommer.

*Allt ljus på arrangörerna, Kultur i Väst 2014

** Baserat på 2016 års totala arbetstid på 2024 timmar/år. Total tid 32826 arbetade timmar.

Fem områden

Vi har identifierat fem punkter som är centrala för vår förståelse för kulturarrangörernas förutsättningar och som vi undersöker i genomlysningen.

Under varje område presenterar vi det vi sett och hört under veckorna i Uddevalla. Redogörelsen följs av vår egen reflektion.

- 1.** Kommunal organisation och styrning.
Planläggning och politisk styrning ser olika ut i kommuner men bestämmer hur kommunen organiserar sin verksamhet.
- 2.** Stöd och bidrag.
Vilka stödsystem som omger arrangörer och vilka bidrag som finns att söka från kommunen är av stor relevans för kulturarrangörers möjligheter att utvecklas lokalt.
- 3.** Samverkan.
Samverkan mellan föreningar och mellan kommunen och föreningar är viktiga faktorer för att tillvarata resurser och kompetens.
- 4.** Lokaler och scener.
De allra flesta arrangemang förutsätter lokaler eller scener – arenor där invånare möter varandra och kulturen.
- 5.** Marknadsföring.
Att nå ut med sitt engagemang och arrangemang, det vill säga att meddela sig med publiken och informera om sina aktiviteter är ofta av högsta prioritet.

1. Kommunal organisation och styrning

Planläggning och politisk styrning ser olika ut i kommuner men bestämmer hur kommunen organiserar sin verksamhet. För verksamma inom den kulturpolitiska sektorn är det ofta kulturstrategier, kulturplaner och andra styrdokument som ger riktning för offentlig kulturverksamhet.

Denna information är hämtad från kommunens officiella hemsida.

Kulturfrågorna i Uddevalla behandlas i en Kultur- och fritidsnämnd som ligger under Kommunfullmäktige. Kultur- och fritidsnämnden verkar för att alla kommuninvånare ska få möjlighet att uppleva musik, teater, konst och litteratur och att delta i skapande verksamheter och fördelar anslag och bidrag till kultur- och fritidsföreningar, studieförbund (m. fl. organisationer) som är verksamma i kommunen.

2016 togs den nya Kulturplanen för 2016 - 2020. Syftet med kulturplanen är "att ange inriktningen hur Uddevalla kommun tillsammans med övriga samhällsaktörer ska arbeta med kultur, samt tydliggöra vilken roll kulturen ska ha under perioden 2016-2020 "

Kulturarrangörer och deras arrangemang hanteras av Kultur och Fritid. Inom Kultur och Fritid finns fem avdelningar; bibliotek, administrativ avdelning, avdelning för unga, avdelning kultur och fritidsavdelning. Kultur och Fritid ansvarar bland annat för kommunens badplatser, bibliotek, fritidsgårdar, idrottsanläggningar och kulturskola, samt stödjer föreningar och studieförbund.

I kommunen finns fyra fritidsgårdar som riktar sig i huvudsak till åldrarna 10-18 år. Som en del av verksamheten beskriver man viss riktad verksamhet mot arrangemang/arrangörskap.

Reflektion

När det gäller arrangörers synlighet i kommunala styrdokument och planer menar vi att det alltid finns ett värde i att särskilt definiera och formulera betydelsen av de insatser som ideella kulturarrangörer bidrar med. Genom sina arrangemang, sitt engagemang och många nedlagda arbetstimmar skapar de förutsättningar för spännvidden av kulturutbud i en kommun. Vi tror att man genom att synliggöra arrangörernas insats direkt stärker deras förutsättningar att utveckla sin verksamhet och därigenom kulturlivet i Uddevalla.

2. Stöd och bidrag

Kommunerna är den klart viktigaste finansiären av den ideella sektorn, om man bortser från arrangörernas egen ideella arbetstid. Inom kultursektorn är det oftast arrangörsbidrag som bidrar till utbud och även om många ideella och kommersiella arbetar utan offentliga stöd är det kommunens hantering av arrangörsfrågor och tilldelade bidrag som skapar en grund för arrangörer att verka lokalt.

Bidrag från kommunen

Information om stöd och bidrag är hämtad från kommunens officiella hemsida.

Uddevalla kommun ger stöd till föreningslivet genom möjlighet att hyra kommunala idrottsanläggningar och andra lokaler till lägre pris. Dessutom kan ideella föreningar få stöd och rådgivning samt söka kontanta bidrag.

Varje år söker ett par hundra föreningar inom skilda verksamheter – såsom idrott, kultur, sociala, för personer med funktionsnedsättning med flera – föreningsbidrag. Gemensamt för alla dessa föreningar är att de först ansöker om Bidragsberättigande – med denna ansökan visar föreningen att den kan ges förtroende att hantera kommunala bidrag.

Kraven på föreningsverksamhet är att de kan bidra till att stärka demokrati och mångfald, med prioritet på barn och ungas möjlighet till delaktighet och inflytande. Andra övergripande mål som föreningslivet ska bidra till är bland annat; delaktighet, drogfria miljöer, integration, jämställdhet, mångfald och tillgänglighet.

Relevanta bidrag för kulturarrangörer att söka är:

Aktivitetsbidrag (7-20 år)

Ändamålet med bidraget är, att stimulera till att barn och ungdomar ges likartade och goda förutsättningar att ta aktiv del i förenings arbete, delta i aktivitet av hög kvalitet och utvecklas i gemenskap kring ett intresse.

Utvecklingsbidrag (7-20 år)

Bidraget avser att medverka till, att förening i takt

med förändringar i vår omvärld och inom sin egen organisation, skall kunna orientera sig fram till och utveckla nya metoder och verksamhetsformer samt nå nya målgrupper.

Föreningsbidrag till kulturförening

Kulturföreningar inom Uddevalla kommun kan ansöka om verksamhetsbidrag. Enligt de övergripande kulturpolitiska målen skall föreningar med verksamhet till och för barn och ungdom prioriteras. En viktig faktor vid fördelningen är att föreningen skall arbeta med utåtriktad verksamhet. I denna fördelning finns även föreningar som tar ett stort ansvar för bevarandet av kulturarv. Ett bidrag som avser skapa möjligheter för kulturverksamhet, söks en gång per år.

Giraff

Kultur och fritids stöd för invånare mellan 13-26 år. Kriterier är att aktiviteten sker i Uddevalla kommun och att det är öppet för alla att delta. Stödet är dels ekonomiskt och dels i form av coachning och hjälp från personalen på Kultur och Fritid.

Kulturpris

Delas ut en gång per år. Vem som helst kan nominera någon till kulturpriset och det kan även ges till grupp/organisation.

Stipendier

I Uddevalla delas ett kulturstipendium ut en gång per år. Stipendium söks för egen räkning men kan även ges till grupp/organisation.

Grunden för stöd när föreningar söker är basverksamheten, det finns inte några formella arrangörsbidrag att söka.

Stöd från andra bidragsgivare

Många arrangörer har uppgett att man har stöd från studieförbund samt exempelvis Thordénstiftelsen. Man har visst stöd via Bygdegårdarnas riksförbund, andra riksorganisationer samt i mindre utsträckning från Västra Götalandsregionen, stiftelser och testamente. Unga arrangörer har i flera fall fått beviljade K-pengar från KulturUngdom.

Andra förutsättningar

Sedan 2008 handhar fritidsavdelningen kommunens samlade föreningsbidrag. Innan dess hanterade kulturavdelningen bidragsansökningarna för kulturområdet.

I intervjuer möter vi åsikter att kontakten med kulturavdelningen är smidig och positiv medan man som kulturarrangör inte upplever sig ha samma "tillträde" till fritidsenheten. Arrangörer har till exempel uttryckt osäkerhet och frågeställningar kring vem som kan söka vilka bidrag, vilka kriterier som gäller, att "det fattas strukturer för rättvisa beslut på kommunen" samt av åsikter att det finns utrymme för icke-formaliserade stöd.

I samtal med handläggare betonas att man på kommunen värdesätter dialog, tydlighet, transparens och rättvisa i sin hantering av stöd, något vi hör från

arrangörer att man efterfrågar men i flera fall inte upplever.

I intervjuer med arrangörer kommenterades att ansökningsformulären för föreningsbidrag ändrats och utrymmet för att beskriva, motivera och argumentera för sin verksamhet minskat. Flera arrangörer menar att processer som varit fördelaktiga för kulturföreningar försvann i en sådan omstrukturering. Flera saknar möjlighet att söka mer långsiktiga bidrag, exempelvis treåriga för föreningar som har en väl etablerad verksamhet. Vi har även hört önskemål att bidragen ska formuleras som uppdrag för att skapa en tydligare koppling mellan de bidrag man får och det man förväntas skapa för dessa medel.

Reflektion

Vi har hört många olika röster och åsikter kring hur stödstrukturer och bidrag fungerar i kommunen och vilka resultat det bidrar till. Några arrangörer säger sig klara sig utan bidrag, vissa säger få bra stöd från kommunen medan andra uttrycker stor osäkerhet kring stödssystemen.

Uddevalla kan verka som förebild för många andra svenska kommuner genom sitt Giraff-stöd. Hyllningarna från arrangörer för det stödet är samstämmiga och det är tydligt att det ekonomiska stödet i kombination med engagemang och coaching skapar förutsättningar för ett starkt ungt arrangörsled. Detta ger i sin tur intresserade unga goda anledningar att stanna i kommunen och utöva delar av sin fritid och sina kulturintressen lokalt.

Vi hör att det finns en frustration hos arrangörer i frågorna runt bidragssystemen. Oavsett om den har sin grund i missförstånd, otydlig kommunikation eller vaga strukturer så tror vi det är av stor vikt att Kultur och Fritid skapar tydlighet i frågorna. Vi tolkar allt detta som att det i processer kring bidragshantering och i kontakter med arrangörer finns ett behov av större klarhet kring hävd, praxis, rutiner och policy. Barn och unga-verksamhet är högt prioriterat vid ansökningar, men vad vi uppfattat, inte ett måste-krav. Detta har vi dock hört olika uppfattningar om även internt på Kultur och Fritid, vilket också kan motivera ett förtydligande av riktlinjer.

Det kan finnas anledning att lyfta den diskussionen som vi hör redan finns, att åter dela upp bidragshandlingen, alltså att kulturavdelningen åter bör handha ansökningar som gäller kultur-sidan. Man kan anta att en sådan organisering direkt främjar kulturavdelningens relationer med kulturföreningar och arrangörer, samtidigt som man avlastar fritid-sidan. Tjänstepersoner som i övrigt har kontakten med kulturarrangörer har ofta större kännedom om deras verksamhet vilket kan underlätta för bedömning av bifall eller avslag.

Arrangörer har också lyft att det är svårt att få bidrag till verksamhet som sker i samarbete med näringsliv. Vi har inte förut stött på det hindret, då man ofta från kommuners sida uppmuntrar samverkan med till exempel enskilt ägda biografier eller restauranger med ambitioner att arrangera kultur, att samverkan mellan förening och näringsliv berikar kulturlivet och de potentiella ekonomiska intäktskällorna för arrangören ökar vilket till viss mån svarar på behov av bredare finansiering. Argumenten från kommuner som är positiva till sådana samarbeten har varit att kulturarrangörer är viktiga aktörer inom flera sektorer och bidrar till större utbud för invånarna. Eftersom kommunens hållning uppfattas av arrangörer som praxis, men man inte kan se sådana officiella beslut så kan det bidra till rykten om förfördelade arrangörer/verksamheter och godtyckliga beslut.

3. Samverkan

Samtidigt som man verkar för att skapa ökade resurser för arrangörer och arrangörsutveckling i en kommun eller förening är det viktigt att arbeta effektivt och kreativt med de befintliga medel och styrkor man redan har. Ett verkingsfullt sätt är att skapa rutiner för samverkan mellan föreningar och mellan kommunen och föreningar, för att på så sätt sprida resurser till fler och över tid.

Vid våra samtal med arrangörer möts vi av åsikter och argument kring att man har god kontakt med Kultur och Fritid som anses vara lätta att nå, tala med och vara öppna för samverkan, de flesta arrangörer vi pratar med samverkar eller har samverkat med kommunen. Många arrangörer nämner enhetschefen för kultur vid namn och menar att hennes kännedom om deras verksamhet är stor och menar att det gynnar dem. När Kultur och Fritid till exempel väljer att ibland lägga möten och arrangemang utanför Uddevalla tätort bidrar det till kännedom om orten och drar publik, menar en arrangör. Kultur och Fritid har även arrangerat föreningsträffar, vilket de som deltagit i tycker har varit värdefullt.

När det gäller samverkan kring kommunens egna arrangemang "Häng på Hamngatan" och "Gömda glömda gårdar" anser de ideella arrangörerna allmänt att det är bra aktiviteter som stärker föreningarnas egen verksamhet men det har även kommit in åsikter om att det i det sammanhanget ändå är svårt att "uttrycka sin egen verksamhet" och att urval och möjlighet till de bästa scenerna kommer ur principen "den som skriker högst", att det handlar om en konkurrenssituation.

Vi har hört åsikter om att det sker "många krockar i utbudet" och att det är svårt att veta vad andra aktörer planerar eftersom den samverkan saknas och många säger sig "gärna samarbeta med fler". Vi har också tagit del av beskrivningar och berättelser om konflikthärdar mellan olika arrangörer/föreningar och att man, som sagts i intervjuer, upplever att det inte är ett helt "rättssäkert" bidragssystem. Man menar att man kan utsättas för "paragrafrytteri" vilket bidrar till ett bristande samarbetsklimat.

Reflektion

Om föreningar anser att det finns oklarhet kring riktlinjer, hur de verkställs och att man upplever att arrangörer behandlas olika av kommunen kan det skapa grogrund till missförstånd och konflikt föreningar emellan. Vi anar att de motsättningar som beskrivits för oss kan ha sitt ursprung i ett antal orsaker; föreningar som har olika förutsättningar beroende på vilka resurser man har, avtal som kan se olika ut antingen av hävd eller genom överenskommelser man har med kommunen och med andra parter. Oavsett anledningarna till dessa motsättningar och upplevelser eller om man på Kultur och Fritid inte känner till/igen förhållanden så tror vi att en tydligare och mer transparent kommunikation om villkor, beslut och policys kan minska spänningar mellan enskilda arrangörer och ge nya förutsättningar för dem att samverka och tillsammans stärka kulturlivet i Uddevalla.

Arrangörer har efterfrågat forum för nätverkande. Eftersom det finns ett generellt stort förtroende för Kultur och Fritid kan vi se att det kan vara av betydelse att kommunen tar på sig en mer nätverkande roll och skapar en plattform för detta. Detta kan ses som en fortsättning på de föreningsträffar man haft.

DAG PRIS	NYS LIST
KAFFE MED PÅTÅR	15 KR
THE	10 KR
LÅSK	
COCA COLA	15 KR
FESTIS	KR

4.

Lokaler och scener

En förutsättning för olika kulturella arrangemang är gemensamma mötesplatser och det är avgörande att kommuner kan erbjuda sådana miljöer. De allra flesta kulturarrangemang förutsätter olika former av lokaler eller scener och det är av vikt att behoven möts, inte enbart utifrån det konstnärliga perspektivet utan även som ett svar på invånares behov av träffpunkter.

Det finns ett antal lokaler som används, vi har till exempel pratat med personer som arrangerar på Bryggeriet och andra fritidsgårdar, Studio 32, Regionteater Väst, bygdegårdar, Östraboteatern, Ljungskile folkhögskola och Ljungskilegården, Folkets Hus, Dagnys musikcafé, på kommunala mötesplatser, bibliotek och på Bastionen.

Man arrangerar även utomhus i samband med kommunala arrangemang eller vid stora och mindre festivaler. Det finns ett antal kommersiella aktörer som föreningar kan samverka med och det arrangeras även i små föreningsdrivna lokaler som till exempel i Uddevallakassettens lokal. En aktör som används mycket av många arrangörer är Bohusläns museum.

De flesta vi talat med som inte själva är lokalägare har lyft lokalfrågan som en stor utmaning och ett hinder för deras arrangerande. Man uttrycker önskan om en "neutral mötesplats", en oberoende och "oladdad" lokal att mötas i. Många arrangörer vi pratat med menar att Bohusläns museum fyller en stor roll för deras verksamhet. Bohusläns museum som är ett länsmuseum mitt i stan med uppdrag att samverka, uppger att de under 2016 hade 400-500 programpunkter, de flesta i samverkan med civilsamhället. Det är alltså ett högt tryck på museets lokaler och kulturarrangörer påpekar att det "måste skapas andra alternativ".

Man menar att det finns behov av en lokal som kan ta emot större arrangemang, typ Östraboteatern, men till ett lägre pris eftersom få ideella arrangörer har råd att hyra den. Man frågar sig om det "inte borde vara av intresse för kommunen att dessa större arrangemang blir av" och om det i så fall finns möjlighet att differentiera priserna mellan föreningar och företag.

Reflektion

Vid många av våra intervjuer har vi hamnat i samtal kring frågorna om ett nytt kulturhus och Röda kvarn. Behov av kulturhus formuleras även i Strategisk plan för Uddevalla 2015-2018 "Kommunens viktigaste roll är att medverka till verksamheter som skapar aktiviteter. Mot denna bakgrund ska vi verka för tillkomsten av ett kulturhus"

De allra flesta arrangörer har menat att att bägge alternativen skulle vara positiva för Uddevalla och att de fyller olika funktioner som med fördel kan existera parallellt. Oavsett vilket alternativ man anser skapa bäst förutsättningar för kulturen, kommunen, invånarna och arrangörerna så har samtalen gemensamt visat att man tycker att det krävs ett tillskott av lokaler och att båda alternativen skulle fylla en stor roll för att öka tillgängligheten till kultur i Uddevalla.

Vi upplever att det finns en osäkerhet kring var frågan om i första hand Röda kvarn landar, om alla alternativ är väl utredda, varför kommunen förordar det ena eller andra alternativet samt vilka resurser det kommer ta från kulturlivet. Detta har skapat många frågetecken och spekulationer. Vi tror att kommunikation med invånare/arrangörer som har stora men olika behov av lokaler kan stärka kommunens behovsanalys och att det kan vara en god idé att göra en gemensam genomlysning av reellt lokalbehov kontra faktiskt utbud för att skapa ett brett och förankrat underlag i den här frågan.

5. Marknadsföring

Att nå ut med sitt engagemang och arrangemang, det vill säga att meddela sig med publiken och informera om sina aktiviteter är ofta av högsta prioritet för arrangören. Beroende på organisation och resurser har arrangörer olika förutsättningar att nå ut med sina arrangemang och en viktig faktor för att lyckas är att använda befintliga resurser rätt, nå sina målgrupper och använda rätt kanaler.

Arrangörerna vi mött i Uddevalla upplever sig generellt ha god kännedom om marknadsföringskanaler och kommunicerar bland annat genom;

- sociala medier
- hemsidor
- Bohuslänningen
- Uddevalla7dagar
- kommunens kalendarier
- kommunens affischeringstavlur
- maillistor
- samverkan med andra arrangörer

Många upplever att de har en trogen publik och de lyfter inte svårigheter med marknadsföring som något stort hinder i verksamheten. Frågor kring otydlighet mellan olika kalendarier lyftes dock av några arrangörer och fler efterfrågade samverkan kring exempelvis annonsering, som många arrangörer upplever för kostsamt.

Förändringar som önskats rör främst platser för kommunikation. Förutom ovan nämnda kalendarium och annonsplatser nämner flera arrangörer affischeringstavlorna. Regelverk efterfrågas, liksom ett utökat antal tavlor.

Reflektion

Arrangörerna i Uddevalla anser sig i de flesta fall ha goda kunskaper och möjligheter inom kommunikationsområdet. Dock har de, som går att läsa i stycket ovan, efterfrågat vissa konkreta förändringar och åtgärder för att stärka kommunikationen mellan arrangörer och publik. Vi ser att man genom dessa åtgärder relativt enkelt kan lösa en del av svårigheterna och stärka marknadsföringen för arrangörerna.

Direkt från arrangörerna

En viktig del av arrangörslyftet är att undersöka vilka utmaningar arrangörerna själva tycker att de möter eller står inför. Under intervjuerna och i enkäten ställde vi frågorna, "vad gör det enkelt att arrangera i Uddevalla", "vad är det som gör det svårare" och "vilka åtgärder ser ni som skulle kunna underlätta ert arbete."

Deras synpunkter har resulterat i underlaget för våra reflektioner och förslag på insatser, men vi vill även ge röst åt de vi inte direkt citerar i texten. Vi presenterar dem utan inbördes rangordning.

Vad gör det lätt att arrangera i Uddevalla?

- Samarbetet med personalen på Bohusläns museum
- Kontakten med Kultur och Fritid är 5/5, men de har begränsade mandat.
- Fritidsgårdarna stöder med musik och ljus ex gruppen på Dalaberg
- Att man är en etablerad förening som Uddevallaborna känner till
- Att man har en central lokal

Vad gör det svårt att arrangera i Uddevalla?

- Politiken ser inte värdet av kultur
- De ideella krafterna tas i anspråk för möten och dialoger, men inget händer
- Arvet efter "Varvstaden"
- Att nå nya svenskar
- Svårt att få folk att arbeta ideellt
- Svårt att dela lokal
- Att kommunen gör urval själva till evenemangskalendern
- Kommunens ambition att starta egna mötesplatser istället för att använda befintliga
- Att kommunen bara ringer när man vill ha gratis arrangemang "Nu ska vi ha häng på Hamngatan, kom och gör gratis!"
- Öl-tälts-traditionen, invånarna är vana vid att alltid ha tillgång till alkohol vilket försvårar andra arrangemang.
- Föryngring av publik och engagerade – tonåringar och äldre ungdomar är svårt.
- Det är ett stort utbud - konkurrens
- Ingen kunskap och öppenhet hos näringslivet
- Svårt att vara vuxen och arrangera i Uddevalla
- Det är svårt med språket och strukturerna kring bidragen
- Att få publik

Små och stora åtgärder som skulle förbättra för arrangörer enligt arrangörerna själva

- Saknar nåt gemensamt forum för uppvisning tex på torget när alla kan vara med. Skolan, kulturskolan osv samordning av resurser och lokaler
- Engagemang från Kultur och Fritid vid arrangemang. De borde komma och titta mer.
- Det borde vara lättare att söka pengar, mer vägledning
- Mindre lokaler behövs, stötta det lilla.
- Kommunen borde låna ut sina lokaler gratis.
- Utbildning i marknadsföring
- Lättare med alkoholtillstånd
- En del av fritidsgårdens budget ska gå till arrangörerna.
- Vinjettsidan på Uddevalla.com måste få ny layout med kulturen mer framträdande.
- Förlustbidrag. Med en ordnad bokföring, och bevis för att man fått minus, skulle man kunna få en viss procent av sin omsättning som förlustbidrag.
- Ge befintliga lokaler och verksamheter större möjlighet att med stöd från kommunen kunna anpassa sina hus till scenkonst och liknande.
- Föreningsmässor för att visa upp sig
- Kommunguiden borde kunna agera kulturguide
- Kan unguksamordnarna jobba med att vara nav mellan unga och redan existerande föreningar/arrangörer?
- Digital kulturtavla centralt, där alla kommande arrangemang visas upp
- Använd de små scenerna! Bygg fler
- Fast alkoholtillstånd för att slippa deltagaranmälan
- Önskar små snabba pengar från kommunen.
- Ge kommunens medarbetare uppdrag att sitta i enhetsövergripande grupper, i olika konstellationer för att byta information.
- Beslutet om kulturhuset måste komma.
- Inspirera arrangörer, utbilda politiken. Utjämna skillnaden i kunskap.

- Det finns en kunskapsbrist kring normkritik och hbtq.
- Det saknas hanterbara kulturvisioner, lokalavdelningarna jobbar inte med de andra på Kultur och Fritid.
- IT-support. Få stöd för att få några timmars konsult-hjälp angående it och digitalisering. Någon extern kompetent som man kan köpa in billigt?
- Skydd för väder och vind på anslagstavlor. Ansvar för att tömma gamla evenemang.
- Kontaktperson för anslagstavlor.

Reflektion

Vi märker att det finns många tankar kring och många lösningar på det som arrangörer uppfattar som hinder för verksamheten. Vi tror att många av idéerna är reella lösningar på en del praktiska problem. Förslag som till exempel att samla till ett nätverk, se över hemsida och affischeringsystem eller bjuda in till en föreningsmessa kräver inte så stora insatser medan till exempel att se över bidragssystemen, introducera nya stöd eller återgå till en uppdelning i stödsystemen mellan kultur och fritid kräver ett mer långsiktigt strategiskt arbete och andra mandat. Svaren ger dock en bra fingervisning om Uddevalla kulturarrangörers behov.

Många av de faktorer som arrangörer i Uddevalla upplever som lätt/svårt är samma eller liknar de som många aktörer i andra kommuner uppger; att få publik, att rekrytera medlemmar eller få folk att arbeta ideellt - strukturella problem som är svårt för dom själva att lösa. Andra är unika för enskilda kommuner men utgör ofta vad som anses som gammal "hävd", "så har vi alltid gjort" samt informella strukturer. I Uddevalla kan vi se att arrangörer nämner till exempel arvet efter varvet, ett outtalat fokus hos arrangörer och publik på alkoholförsäljning alternativt att man inte får stöd om man samarrangerar med näringsidkare med alkoholtillstånd samt en avsaknad av samverkan mellan föreningar.

När det gäller den här punkten tror vi att Kultur och Fritids samverkan och kontakt med arrangörsleden skulle gynnas av gemensamma strategiska diskussioner med olika teman; till exempel hur kan det kommunala arrangörsuppdraget stärka och stärkas av de ideella krafterna och hur kan man arbeta ihop för att skapa bättre samverkansklimate. Vi tror att ett "Arrangörsråd" som företräder de olika föreningarna skulle kunna skapa förändring i en sådan här kontext.

Utvecklingsområden

Här nedanför kommer förslag på insatser som vi anser kan stärka arrangörskapet i Uddevalla. En del är enkla och andra mer långsiktiga, man kan välja enstaka insatser eller flera i en långsiktig plan för arrangörsutveckling.

Efter att ha samlat in fakta och åsikter kring arrangörslivet i kommunen kan vi se ett antal utvecklingsområden. Vi presenterar utvecklingsområdet med bakgrund, förslag på insats, målsättning och föreslagna utförare.

1. Kommunal organisation och styrning

1.1 Arrangörsstrategi

Bakgrund: Tydlighet och struktur i beslut och strategi för arrangörerna gynnar utveckling och främjande av Uddevallas rika kulturliv och aktiva arrangörsled.

Förslag: Kommunal målbeskrivning för arrangörer, eller en strategi för arbetet med arrangörsutveckling och arrangörskap i Uddevalla.

Målsättning: En långsiktig strategi främjar tydlighet och har potential att lyfta hela frågan om arrangören som grundpelare i kulturlivet till en strategisk och politisk nivå.

Utförare: Kultur och Fritid, om så önskas i samarbete med Kultur i Väst

2. Stöd och bidrag

2.1 Ansvar för föreningsstöd

Bakgrund: Tidigare ansvarade kulturavdelningen för föreningsstöden till kulturföreningar. Numer handhas alla föreningarna genom fritidsavdelningen.

Förslag: Kulturavdelningen handhar återigen föreningsstöd inom kulturområdet.

Målsättning: Relationer med föreningslivet främjas, bättre förutsättningar för bedömningar kring enskilda föreningars verksamhet ges. Kulturavdelningen handhar andra stöd till samma föreningar vilket kan förenklas om samma handläggare har hela bilden.

Utförare: Kultur och Fritid

2.2 Strukturer för förenings- och arrangörsstöd

Bakgrund: Många arrangörer har uppfattningen att besluten om föreningsstöd och andra bidrag tas på otydliga grunder vilket leder till misstänksamhet och hinder för arrangörer att samarbeta med varandra och kommunen.

Förslag: Översyn kring kriterier och beslutsgrunder samt samtal om hur tydlighet och transparens i Kultur och fritids beslut kan öka. Deadlines och ansökningshandlingar bör även finnas tillgängliga på kommunens hemsida för att sänka trösklarna för arrangörer som tidigare inte varit i kontakt med kommunen.

Målsättning: Tydligare riktlinjer för arrangörer att förhålla sig till, ökat tilltro till kommunens stödsystem samt minskad grund för misstänksamhet arrangörer emellan.

Utförare: Kultur och Fritid

2.3 Giraffstöd för vuxna

Bakgrund: Med en röst hyllas Giraffstödet som ett flexibelt och möjliggörande stöd till unga arrangörer. Både det smidiga ekonomiska och det coachande stödet kan vara lika relevant för arrangörer över 26 år, och ett liknande stöd för de vuxna arrangörerna efterfrågas av många.

Förslag: Giraffstöd för vuxna – stötta arrangörer (även ej föreningsanslutna) med kostnadstäckning och coachande stöd.

Målsättning: Lägre trösklar in i arrangörskap även för vuxna, en större rörlighet inom arrangörsledet med

nya röster och scener som tar plats i kommunen.

Utförare: Kultur och Fritid

2.4 Treåriga föreningsstöd/verksamhetsstöd

Bakgrund: Föreningsstöden från kommunen är ettåriga, vilket i vissa fall är motiverat men i andra leder till hinder för arrangörerna.

Förslag: Skapa struktur där väl etablerade föreningar får möjlighet att söka treårigt stöd.

Målsättning: Större stabilitet och förutsägbarhet för arrangörerna möjliggörs vilket ger möjlighet till mer vågade satsningar och kan skapa ett lugn i föreningsverksamheten.

Utförare: Kultur och Fritid i samråd med etablerade föreningar

2.5 Utlån av material

Bakgrund: Arrangörer har i sin verksamhet ofta behov av inhyrningar av exempelvis ljud- och ljussystem, säkerhetsutrustning och annat. I många fall ägs liknande utrustning redan av kommunen och skulle i vissa fall kunna lånas ut till arrangörer för att minska kostnaderna för arrangörerna, och i förlängningen kommunen.

Förslag: Se över om det finns material inom kommunen som kan komma arrangörerna till del vid offentliga arrangemang. Exempel på material kan vara bajamajor, ljud- och ljusanläggning, hjärtstartare, scenmoduler etc. För detta krävs ett sektorsövergripande arbete mellan exempelvis stadsbyggnadskontor, lokalansvariga och Kultur och Fritid.

Målsättning: Mindre ekonomisk tryck på arrangörerna, och därigenom kommunen. Möjlighet att främja vissa värden som säkerhet, hållbarhet osv. Större relevans för arrangörerna att vara i kontakt med kommunen.

Utförare: Kultur och Fritid, i samråd med arrangörerna

2.6 Dialog vid bidragsutlysning samt återrapportering

Bakgrund: Arrangörernas kännedom om varandras verksamhet är en stark grund för samverkan. Arrangö-

rens och kommunens samtal kring stöd och bidrag är viktig för förankringen kring stöden.

Förslag: I samband med utlysning av för arrangörerna relevanta stöd samlas arrangörerna av kommunen för samtal kring bidragsbedömningar, prioriteringar och teknikaliteter för stöd. Möjlighet till dialog och feedback kring systemet bör också finnas. I samband med arrangörers återrapportering samlas arrangörer som fått stöd för att även muntligt för varandra berätta om verksamheten som stöttats. Samtal kring hur stödet/arrangemangen skulle kunna utvecklas samt hur arrangörerna kan samverka initieras.

Målsättning: Starkare förankring om stöden hos arrangörerna, öppnare dialog kring stödsystemen och ökad samverkan och kännedom mellan arrangörerna.

Utförare: Kultur och Fritid med deltagande av kulturarrangörerna.

3. Samverkan

3.1 Arrangörsnätverk/Arrangörsråd

Bakgrund: Arrangörerna i Uddevalla uttrycker många liknande utmaningar där de upplever att gemensamma lösningar kan vara starkare än enskilda.

Förslag: Arrangörsnätverk skapas, antingen av kommunen eller av arrangörerna själva.

Målsättning: Nätverket kan tillsammans bli en röst för utvecklingen av kulturen i kommunen och göra det lättare att uppvakta politik och invånare. Arrangörsnätverket kan även samarbeta närmare och på så sätt samsas om resurser såsom administration och ekonomitjänster.

Utförare: Uppstart av Kultur och Fritid i samråd med arrangörer i Uddevalla

4. Lokaler och scener

4.1 Översyn av lokalbehov

Bakgrund: Många arrangörer har lyft lokalfrågan som utmanande och brådskande. Upplevelsen är att diskussioner om Röda Kvarn och Kulturhus inte i första hand utgår från arrangörernas behov.

Förslag: Kommunen samtalar med arrangörer/arrangörsrådet om lokalbehov och lokalbristens påverkan på kulturlivet. Se över möjliga lokaler som kan möta dessa behov.

Målsättning: Arrangörernas behov möts och fler rum för möten med kultur möjliggörs.

Utförare: Kultur och Fritid

4.2 Stöd för lokalhyra

Bakgrund: Flera arrangörer hade gärna arrangerat större kulturhändelser, men hyra och omkostnader för exempelvis Östraboteatern gör det svårt.

Förslag: Möjlighet till stöd för att kunna hyra in sig i kommunens egna lokaler, exempelvis Östrabo.

Målsättning: Fler arrangörer vågar skapa större arrangemang vilket även kan leda till större besöksantal från kringliggande kommuner.

Utförare: Kultur och Fritid

5. Marknadsföring

5.1 Digitalt forum för marknadsföring

Bakgrund: Flera arrangörer har efterfrågat ett samlat digitalt forum för marknadsföring och biljettförsäljning.

Förslag: Kultur och Fritid ser över om Uddevalla skulle gagnas av deltagande i Kulturpunkten som har planer på att regionaliseras. I andra hand se över det kommunala kulturkalendariet samt möjliggöra biljettförsäljning därigenom.

Målsättning: Mer samlad information från arrangörer till publik samt minskad pr-administration för arrangörer.

Utförare: Kultur och Fritid i samtal med arrangörer samt eventuellt Kulturpunkten.

5.2 Annonsering dagspress

Bakgrund: Många arrangörer önskar att deras möjligheter att synas i dagspress skulle vara större.

Förslag: Se över om det är möjligt för kommunen att skapa ramavtal med de större tidningarna i och utanför Uddevalla, så att fler arrangörer kan ha råd att annonsera och locka ny publik från och utifrån kommunen.

Målsättning: Större spridning av Uddevallas kulturutbud, ökad relevans för arrangörerna att ha kontakt med kommunen.

Utförare: Kultur och Fritid

5.3 Ökade afficheringsmöjligheter

Bakgrund: Kommunen har sedan tidigare affischeringscyklindrar bland annat på Kungsgatan.

Förslag: Fler affischeringstavlor efterfrågas av många arrangörer. Vi kan även se en nytta av tydligare riktlinjer kring vem som får affischera och vilka normer som gäller för affischering. Kommunala affischeringstavlor kan även behövas på andra platser såsom ytterområden och i exempelvis Ljungskile.

Utförare: Kultur och Fritid, stadsbyggnadskontoret

5.4 Översyn av kulturkalendarium

Bakgrund: En otydlighet finns både mot publik och arrangör om vilka forum som finns för information, vilka som ansvarar, hur man hittar dessa och vilka aktörer som får komma med.

Förslag: Gör en översyn över forum och kalendarier för samlad kulturinformation till invånarna. Se om förtydliganden och samarbeten kan initieras. Se även vilka möjligheter som finns att lyfta upp föreningarnas arrangemang på dessa plattformar.

Målsättning: Tydligare information till invånarna om kommunens samlade utbud.

Utförare: Kultur och Fritid i samarbete med de andra aktörerna.

Avslutande ord

Vi vill börja med att påminna om arrangörernas drivkrafter som förstås är att lyfta ett kulturellt uttryck men lika ofta att skapa mötesplatser, sammanhållning och gemenskap på landsbygden, i staden, orten eller stadsdelen. Resultatet av de processerna, gemenskapen och det ofta kollektiva arbetet har ett stort värde, inte bara för publiken och arrangörerna själva utan även för kommunen. Arrangörernas ideella arbete blir en viktig faktor när man i en kommun arbetar för sammanhållning, identitet och lokal utveckling och de blir på så sätt viktiga aktörer för kommuner. I Uddevallas fall tillför de drygt 16 årsarbeten inom kultursektorn.

Uddevalla har många arrangörer och andra aktörer, både inom den offentliga sektorn och den ideella som brinner för att skapa möjligheter för invånare att ta del av ett stort kulturutbud, att stärka samhället genom kultur och som är stolta över kommunens utveckling. Dialog och samarbete mellan personer på Kultur och Fritid och ideella arrangörer har skapat goda förutsättningar för kulturen i kommunen, något som vi ofta mött vid våra samtal. Naturligtvis är kontakter personbundna, ofta kopplade till en eller några namn på en förvaltning och vi menar att det ofta kan vara av vikt att man säkerställer önskade rutiner för samtalsklimat och öppenhet vid personalförändringar.

Det är lätt hänt att både tjänstepersoner och ideella verksamheter identifierar svårigheter och utmaningar och försöker att hitta enskilda lösningar på det som egentligen är strukturella problem, något som lätt kan skapa frustration och känslor av otillräcklighet. Vi tror att det är av särskild vikt att många av de utmaningar vi beskrivit i den här rapporten tolkas och hanteras som just strukturella utmaningar. Brist på lokaler, system som uppfattas som otydliga och

frånvaro av reell samverkan kan inte åtgärdas av enskilda individer utan genom ett strategiskt arbete av många och på olika nivåer. Vi tror att att flera av förslagen vi formulerat här i rapporten kan ligga till grund för en väl förankrad strategiskt plan för arrangörsutveckling i Uddevalla.

Till slut vill vi lyfta kommunens stöd Giraff för unga. Uddevalla har i Giraffstödet skapat nya möjligheter för unga arrangörer - något vi ser kan stå modell för många kommuner som uttrycker utmaningar i sina arbete med ungt arrangörsskap. Vi tror att en liknande modell för vuxna arrangörer kan bidra till nya starka arrangörer i Uddevalla.

Helen Liljedal & Astrid Ekermo
med insatser av Rebekka Rundberg.
Kultur i Väst, 170601

Bilaga 1 - Strategi för arrangörsutveckling

Västra Götalandsregionen 2016-2018

Inledning

Kultur i Väst och Riksteatern Väst är två aktörer i Västra Götalandsregionen med uppdrag att främja arrangörer och stärka området arrangörsutveckling. De uppdrogs 2015 att formulera förslag till en regional strategi för arrangörsutveckling. Med detta uppdrag ställs arrangörerna för första gången i fokus i ett samlat regionalt underlag. Det är ett viktigt synliggörande av deras verksamhet och av betydelsen av deras insatser – det är deras arbete som tar upplevelsen till publiken, på alla möjliga arenor, vid alla möjliga och omöjliga tider, många gånger med lika stort intresse för konsten som till den sociala dimensionen som ett kulturtillfälle utgör. En strategi för arrangörsutveckling handlar om allas rätt till konstnärliga upplevelser. Det är, kort sagt, en demokratisk fråga.

Kultur i Väst är en regional förvaltning med uppdrag att främja och genomföra regional kulturpolitik i Västra Götaland. En del av verksamheten handlar om att stärka och synliggöra arrangörers insatser för kulturella upplevelser i regionen. De viktigaste medlen för arrangörskonsulenter i det arbetet är samverkan med regionens kommuner - de som skapar lokala förutsättningar för invånare att arrangera, för mångfalden av arrangörer och för de arenor, evenemang och situationer där invånarnas upplevelser kan ske.

Riksteatern Väst är ett samarbetsorgan för de lokala riksteaterföreningarna i Västra Götaland och ska verka för ett strategiskt och operativt arbete med arrangörsutveckling i regionen med fokus på scenkonst och civilsamhället. En viktig del i det arbetet är att väga samman samhällsrelaterade perspektiv på scenkonstens funktioner med enskilda invånares och medlemmars intressen och behov. Riksteatern Väst verkar för en bred samverkan med många olika aktörer för att kunna stötta arrangörerna på bästa sätt.

Strategi för arrangörsutveckling

Arrangörer och arrangemang spelar en viktig roll för kulturliv och samhälle. Genom kulturella arrangemang inom offentliga och ideella strukturer främjas kreativ och social hållbarhet. Västra Götalandsregionens strategi för arrangörsutveckling ska därför verka för att synliggöra och betona arrangörers kapacitet och värde för kulturell, kommunal och regional utveckling samt att stärka invånarnas möjlighet att arrangera. Med arrangörer avses i detta dokument personer och/eller organisationer som arrangerar publika kulturhändelser, till exempel ideella arrangörsföreningar, kommuner, studieförbund, kulturella institutioner, samfund, bygdegårdar etc.

I den genomlysning av musikarrangörer "Allt ljus på arrangörerna" som Kultur i Väst genomförde 2013 framkom att flera av de hinder och svårigheter som arrangörer står inför idag även skapar ogynnsamma förhållanden för ett vidgat deltagande. Resultaten används här som betydelsefulla utgångspunkter för analys av situationen för kulturarrangörer idag. Detta kan skapa förutsättningar för en långsiktig utveckling till ett kulturliv där utbud speglar och angår mångas verklighet, att resurser når fler och där viljan att arrangera möts av likartade förutsättningar i hela regionen. Vidgat deltagande handlar här om att alla invånare i Västra Götalandsregionen ska ha möjlighet att arrangera och utvecklas som arrangörer. Människors deltagande i kulturlivet är en rättighet oavsett könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet med vidgat deltagande innebär därmed att aktivt verka för jämlikhet och jämställdhet samt motverka diskriminering och rasism.

Regionens arrangörsled står i denna kontext inför ett antal utmaningar. Strategin lyfter fyra områden av särskild vikt som påverkar arrangörers förutsättningar, här med förslag på åtgärder:

1. Tillgänglighet och att ha tillgång till handlar inte bara hur man tillgängliggör på plats utan även om var kulturen finns och vilka som har möjlighet att nå och ta del av konst och kultur. Arrangörer som i dagsläget nås av resurser från offentlig verksamhet speglar i för låg grad samhället framför allt vad gäller etnisk bakgrund. Detta hämmar bredd inom arrangörsleden och begränsar möjligheter för invånarna att ta del av ett diversifierat kulturutbud.

- Arbeta för spridning och breddning av insatser genom prioritering av arrangörer som i nuläget inte nås av offentliga resurser.

2. Kommunen är ofta en stark arrangör utifrån ett uppdrag eller av nödvändighet. Det kan vara när andra arrangörer inte är aktiva, men även för att säkerställa en bred representation av konstnärliga uttryck. Strukturer som kan bidra till otydliga roller i arrangörskapet, att arrangemang ibland mer konkurrerar än kompletterar och att andra tänkbara arrangörer inte alltid identifieras. När uppdrag att variation av utbud ska uppfylla offentliga riktlinjer eller nå bredare målgrupper ligger på andra arrangörer ges de inte samtidigt rimliga resurser.

- Arbeta för ökad samverkan, sprida kunskap, identifiera roller och främja samverkansprojekt mellan kommuner och annan arrangerande verksamhet.

3. En stor del av arrangörers förutsättningar att verka och utvecklas lokalt hanteras inte strukturerat vilket gör att möjligheter till likartade förutsättningar för arrangörer i hela regionen försvåras. Kommuner tydliggör och förmedlar ofta inte arrangörers värde i samhällsutvecklingen. Tillväxt av nya arrangörer och vitalisering inom existerande arrangörsled har till stor del varit föreningarnas eget ansvar. Arrangörerna står för tillhandahållande av viktiga mötesplatser för kommuner och invånare, vilket inte alltid formuleras eller värdesätts i de kommunala strukturerna.

- Arbeta för ökad förståelse hos politiker och tjänstemän för arrangörers betydelse för kulturell utveckling och lokal profilering.

4. Arrangörsbegreppet håller på att relativiseras, arrangörskapet kommer med sannolikhet att utvecklas, nya former och aktörer träder fram och i allt större grad krävs det av aktörerna att vara både utövare, arrangör och producent, ofta samtidigt. Arrangörer efterfrågar mer och andra resurser för uppstart och bibehållen kontinuitet i sin verksamhet vilket kommer att ställa nya krav på organisationer som främjar och på de som är bidragsgivare. Detta utmanar dagens system, något som offentliga förvaltningar och bidragsgivare kommer att behöva förhålla sig till. Arrangörer möter även finansieringssystem som idag inte är uppdaterade och där traditionella organisationsformer ofta krävs för att nå offentliga resurser.

- Verka för en uppdatering av system genom modifiering av gamla organisations- och finansieringsmodeller.

Prioriteringar för Kultur i Väst 2016-2018

Kultur i Västs arrangörskonsulenter ska under kommande treårsperiod prioritera arbetet med, och koncentrera insatser inom dessa fyra områden med betoning på punkt ett, bredda arrangörsleden och sprida resurser.

För att möta utmaningar kring vidgat deltagande kommer Kultur i Väst att under perioden prioritera arbetet med utvecklingen av ett center för publikutveckling.

Kultur i Väst ska i alla sina kontakter med arrangörer verka för utveckling och kompetenshöjning inom arrangerande vad gäller jämställdhet, tillgänglighet, mångfald samt allmänt arrangörskap.

Kultur i Väst ska arbeta för att fler aktörer i kommunerna ska känna till och använda sig av det regionala arrangörsstödet till kultur för barn och unga, samt att fler kommuner utnyttjar det arrangörsstöd de har möjlighet att få.

Prioriteringar för Riksteatern Väst 2016-2018

Riksteatern Väst ska verka för spridning av scenkonst i hela regionen genom ökad samordning mellan producenter och arrangörer och därigenom bidra till mer turnerande verksamhet.

Arbeta för samverkan mellan olika typer av ideella kulturarrangörer genom erfarenhetsutbyte, gemensamma utbildningar och gemensam dialog med bidragsgivare och andra aktörer.

Verka aktivt för ett bildande av en ideell kulturallians eller liknande typ av samarbete mellan regionala organisationer som arbetar för ideell kultur i Västra Götaland. Genom närmre samverkan mellan arrangörer kan också tätare kontakt knytas med olika centrumbildningar, kulturutövare och centret för publikutveckling.

Samverkan

Riksteatern Väst och Kultur i Väst ska ha ett nära och långsiktigt samarbete utifrån respektive organisations uppdrag.

Uppföljning

I strategin lyfts de viktigaste komponenterna för arrangörsutveckling under kommande år; öka delaktigheten i kulturlivet, utveckla samverkan, stärk infrastruktur och finansiering samt arbeta för att regionen och kommunerna vet värdet av och synliggör viktiga möjliggörare i kulturlivet – arrangörerna. För att säkerställa att prioriteringar är relevanta och tillämpliga under hela uppdragsperioden kommer strategin, åtgärderna och resultaten årligen genomlysas och utvärderas.

Bilaga 2 - Arrangörer och representanter vi mött

Genom intervjuer:

Ljungskile Bio
Ljungskile Filmstudio
Kulturföreningen KAUS
Hbtq-caféet
Uddevalla Pride
Musikföreningen Adrian
Studio 32
Uddevalla Riksteaterförening
Rocknroll west
Dagnys musikcafé
Uddevalla konstförening
Uddevallakassetten
Bokenäs-Dragsmarks bygdegård
Uddevalla Solid Sound
Elinorspelen
L´Jazz
Filmis
Collegium Musicum
Enskild ung arrangör
Enskild ung arrangör

Bohusläns Museum
Folkets Hus Uddevalla
Studiefremjandet
Regionteater Väst

Enhetschef Kultur och Fritid
Föreningshandläggare
Bryggeriet
Dalabergs Fritidsgård
Giraff
Verksamhetsansvarig bibliotek
Barnkultursamordnare

Enkätsvar:

SEF Sveriges Ensamkommandes förening Uddevalla
Galleri och Ateljé Ulvesund
Uddevalla Stadsmusikkår med Drillflickor
Samfundet Visans Vänner i Uddevalla med omnejd
Ideella föreningen Lokal-TV Uddevalla---Fyrbodals-TV
Uddevalla Hembygdsförening
Skredsviks, Herrestads o Högås hembygdsförening
Bokenäs hembygdsförening

Bilaga 3 - Kulturarrangörer i Uddevalla

Arrangörer av offentliga kulturarrangemang sorterade i bokstavsordning

Bokenäs-Dragsmarks bygdegård

Arrangerar bland annat teater samt har en filmklubb.

Bokenässets Ådra

Kultur- och musikförening med fokus på folkmusik och -dans.

Bohusläns Museum

Länsmuseum och stor arrangör och samarrangör av olika kulturformer.

Collegium Musicum

Kammarmusikförening med regelbunden konsertverksamhet.

Dagnys musikcafé, Rocknroll West

Musikcafé, musikkvällar och rock `n` rollfestival för veteranbilsfantaster.

Dansklubben Bohusbuggarna

Arrangerar främst danskurser men även dans- och musikkvällar med dansband.

Elinorspelen

Småstadsfestival med musik och underhållning.

Ensamkommandes förening

Arrangerar bland annat festivaler, föreläsningar och högtidsfiranden.

Fatma Hassan

Fristående ung arrangör för kulturarrangemang och föreläsningar.

Filmis

Filmklubb för kvalitativ film på Bohusläns Museum.

Folkets Hus Uddevalla

Arrangerar bland annat livesändningar från världens stora scener. Hyr även ut lokaler till andra arrangörer.

Kulturens Hus

Förening med egen lokal i Ljungskile. Arrangerar bland annat musik och utställningar.

Kulturföreningen KAUS

Arrangerar bland annat minifestivaler, konserter och framförallt Uddevalla Pride.

L´Jazz

Jazzförening med konsertverksamhet i Ljungskile.

Ljungskile Bio & Ljungskile Filmstudio

Arrangerar tillsammans regelbunden biovisning i salong på Ljungskile Folkhögskola.

Musikföreningen Adrian

Arrangerar klubbspelningar på Bastionen, driver även Kôrpehølsfestivalen.

Regionteater Väst

Har bland annat uppdrag att arrangera dansgästspel i Uddevalla. Lånar även ut sin scen till lokala arrangörer.

Reinos Vänner

Cirkusarrangör som senaste åren bland annat arrangerat cirkusfestival.

Rock ´n row linedance

Linedansaktör som bland annat arrangerar Swedish Dance Party.

Ruslans Sergejevs

Fristående ung arrangör som fokuserar på internationella breakdancetävlingar och - events.

Studio 32

Amatörteaterförening som arrangerar sina egna föreställningar i egen lokal.

Svartedalenfestivalen

Musikfestival och spelningar i Bokenäset.

Uddevalla Bluesförening

Bluesarrangör med regelbunden konsertverksamhet samt festivalarrangemang.

Uddevallakassetten

Arrangerar konserter med musik från hela världen, samt Uddevallakassettfestivalen årligen.

Uddevalla konstförening

Samarrangerar Bohussalongen med Bohusläns museum samt skulpturvandring och föreläsningar.

Uddevalla Riksteaterförening

Arrangerar professionell teater och dans.

Uddevalla Solid Sound

Stor musikfestival med främst populärmusik.

Villa Elfkullen

Förening som arrangerar visningar av villan och musikaftnar.

Visans Vänner

Konsertarrangör inom visgenren.

Växthuset Ulvesund Galleri

Konstgalleriverksamhet samt konsert- och scenkonstarrangemang.

Utöver dessa finns etniska föreningar, bygdegårdar, hembygdsföreningar, samhällsföreningar, andra sociala föreningar och fristående unga arrangörer som arrangerar kultur mer sällan. Utövare såsom körer, orkestrar och dansgrupper arrangerar inte sällan sina egna produktioner. Dessutom arrangeras kultur på krogar, restauranger, campingplatser, i kyrkor och samfund, på skolor, hos privatpersoner och inte minst inom kommunens arenor såsom fritidsgårdar, bibliotek och Galleri Vitt brus.

Med reservation för att det kan finnas inaktuell information om föreningar, att information fallit bort eller tillkommit samt för att vi med stor sannolikhet inte hittat alla aktörer som arrangerar kultur i Uddevalla kommun.

Bilaga 4 - Intervju- och enkätfrågor

Intervjufrågor

Arrangör och ideellt arbete

Namn på föreningen/arrangören och på den som intervjuas, vilken roll har du i föreningen/organisationen?

Vad arrangerar du/ni, genre, vuxen, barn osv?

Hur många ideella timmar uppskattar du att du arbetar i din förening/organisation per vecka/månad/år?

Hur många ideella timmar uppskattar du att alla i föreningen jobbar?

För er som svarar för kommunen eller institution:

Vad arrangerar ni?

Finns det andra aktörer som arrangerar inom samma genre?

Hur stor del av din tjänst ägnar du åt arrangemang?

Har ni detta i ert uppdrag eller arrangerar ni av nödvändighet?

Vilka stöd söks mest?

Vilka söker och vilka får?

Vilka söker inte, saknar ni genrer, representativitet?

Hur/med vilka samverkar ni?

Vilka behov/utmaningar har ni som kommun/arrangör/handläggare?

Vilka behov/utmaningar har ser ni att andra arrangörer har?

Drivkrafter och utmaningar

Drivkrafter- vad driver dig/er att arbeta ideellt?

Vad gör det lätt att vara arrangör i kommunen?

Vad gör det svårt att vara arrangör i kommunen?

Ser ni utmaningar som ni som arrangörer ställs inför/kommer möta?

Samverkan

Samverkar ni med kommunen, på vilket sätt?

Samverkar ni med andra föreningar/näringsliv/studieförbund osv, på vilket sätt?

Upplever du/ni konkurrens från andra föreningar/organisationer/kommunen?

Saknar ni samverkansmöjligheter med kommunen, med andra föreningar, med andra intressenter?

På vilket sätt skulle ni vilja samverka?

Marknadsföring

Vad har ni för kunskap/möjligheter/resurser att arbeta med marknadsföring/PR?

Saknar ni detta, behöver ni stöd?

Övrigt

Hur arbetar ni med JMT (jämställdhet, mångfald och tillgänglighet) och publikutveckling?

Enkätfrågor

Namn

Vad arrangerar du/ni? Hur ofta arrangerar ni/du offentliga kulturella händelser. Dvs aktiviteter/föreställningar som inte är för endast medlemmar?

Vad gör det lätt att vara arrangör i Uddevalla?

Ser ni några svårigheter/hinder med att arrangera i Uddevalla?

Finns det stora eller små åtgärder/stöd skulle underlätta för er som arrangör?

Vi vill visa vilken enorm resurs kommunen har i alla er som arbetar ideellt och undrar därför hur mycket tid du uppskattar att ni jobbar med er förening. Det kan vara allt från styrelsemöte till planering och genomförande av arrangemang, städning, föreningsmöten, affischering och annan marknadsföring, telefonsamtal, bidragsansökningar osv.

